

STRATEGIPLAN 2023 – 2026, HØRINGSVERSJON JULI 2022

VISJON

Rent vann – vår framtid

VIRKSOMHETSIDÉ

Norsk Vann er den nasjonale interesseorganisasjonen for vannbransjen.

Organisasjonen skal bidra til rent vann og en bærekraftig utvikling av bransjen gjennom å sikre gode rammebetingelser, bidra til kompetanseutvikling og stimulere til samhandling.

Gjennom veiledning innen vann- og avløpsteknikk og andre relevante fag bidrar Norsk Vann til at andelseierne kan levere gode tjenester. Prosjektsystemet fungerer som et nav for den faglige utviklingen. Kurs, konferanser og nettverk møter medlemmenes behov for opplæring og oppdatering.

VERDIER

Norsk Vann skal være:

- Troverdige
- Handlekraftige
- Utviklingsorienterte
- Samlende

PREMISSER

Norsk Vanns sekretariat ivaretar i hovedsak tre roller:

1. Rådgiverrollen – vi gir faglige råd til våre medlemmer og nasjonale myndigheter, som utvikler vannbransjens evne til å løse oppdraget
2. Tilretteleggerrollen – vi legger til rette for at vannbransjen effektivt og rasjonelt skal kunne dele erfaringer og ta i bruk ny kunnskap for å løse sine oppgaver
3. Utførerrollen – vi utfører endel oppgaver for og på vegne av vannbransjen

Norsk Vann skal bidra til:

- At vann- og avløpsinfrastrukturen forvaltes og utvikles på en måte som sikrer rent vann i springen og i naturen, og som bidrar til at Norge når sine bærekraftsmål
- At bærekraft er førende for alt arbeid i vannbransjen
- At bransjen har gode forutsetninger for å alltid levere trygt, godt og nok drikkevann til kundene
- At miljøet og samfunnets verdier tas vare på gjennom sikker transport og behandling av avløpsvann, samt gjenvinning av ressursene i avløpet
- At vannbransjen tar sin del av ansvaret for å nå vannforskriftens mål om god miljøtilstand i norske vannforekomster
- At samfunnet får en hensiktsmessig overvannshåndtering
- At vannbransjen kommuniserer godt med kundene og samfunnet rundt, slik at viktigheten av denne kritiske infrastrukturen får en formålstjenelig plass i samfunnsdebatten
- At vannbransjen har hensiktsmessig og kostnadseffektiv organisering, infrastruktur og tjenesteproduksjon
- At gjennomføringsevnen i vannbransjen styrkes, herunder påvirke samfunns- og næringsutvikling som understøtter dette

UTFORDRINGSBILDET

Vann- og avløpstjenestene gir oss rent vann i springen og rent vann i naturen. Svikt i vann- og avløpstjenestene vil ha store konsekvenser for bl.a. helse, miljø og sikkerhet i samfunnet. Uten disse tjenestene stopper Norge opp. Dette til tross er det ikke tilstrekkelig oppmerksomhet og kunnskap om vann- og avløpstjenestene og tilhørende infrastruktur hos både beslutningstakere og innbyggere i samfunnet vårt.

Det er beregnet et investeringsbehov på om lag 330 milliarder kroner i de kommunalt eide vann- og avløpsanleggene i perioden fram til 2040. Viktige utfordringer og kostnadsdrivere er befolkningsvekst, skjerpede myndighetskrav, klimatilpasning, styrket sikkerhet samt behov for å skifte ut større deler av vann- og avløpsinfrastrukturen. Deler av Norge, hvor innbyggerne allerede betaler høyere gebyrer enn gjennomsnittet, vil møte store kostnader knyttet til å levere vann- og avløpstjenester.

Det vil være behov for å styrke tilgangen til nødvendig kompetanse og mer arbeidskraft, både i den offentlige og den private delen av vannbransjen. Vannbransjen er særlig avhengig av at de ulike aktørene har tilgjengelig kapasitet når investeringstakten øker. Rundt 75 % av gebyrene går ut igjen til kjøp av varer og tjenester i markedet. Små og sårbare kompetansemiljøer har særlige utfordringer. Større enheter eller økt samarbeid vil være nødvendig for å få løst oppgavene.

Dette utfordringsbildet innebærer både utfordringer og muligheter for den enkelte virksomhet i vannbransjen og for Norge som nasjon. Investeringene vil gi økt verdiskaping og sysselsetting i hele landet, og potensiale for å stimulere til bærekraftige løsninger med redusert klimafotavtrykk. Bedre utnyttelse av ressursene vil bidra til en sirkulær økonomi. Det må satses på innovasjon og teknologiutvikling, slik at vannbransjen kan løse utfordringene på en bærekraftig og kostnadseffektiv måte. Et stort hjemmemarked kan bane vei for eksportrettet industri- og kompetanseutvikling.

HOVEDMÅL 2023-2026

Basert på utfordringsbildet er følgende hovedmål prioritert i strategiplanperioden:

1. **Sikre at myndighetene legger til rette for gode rammebetingelser for vannbransjen**
2. **Vannbransjen skal ha tilgang til nok og riktig kompetanse**
3. **Vannbransjen skal ha en hensiktsmessig organisering og tilgang til bærekraftige og innovative løsninger**
4. **Viktigheten av tjenestene skal være synlig og vannbransjen skal ha et godt omdømme**

DELMÅL 2023-2026

Følgende delmål er knyttet til hovedmålene:

Sikre at myndighetene legger til rette for gode rammebetingelser for vannbransjen. Norsk Vann skal:

- Sørge for at vann- og avløpstjenester settes på den politiske agendaen nasjonalt
- Sørge for at Norsk Vann oppfattes som den sentrale organisasjonen nasjonalt knyttet til vannbransjen
- Jobbe for at regjeringen legger frem et forslag til en helhetlig vanntjenestelov for Stortinget
- Jobbe for at Klima- og miljødepartementet reviderer forurensingsforskriften
- Påvirke utforming og implementering av avløpsdirektivet for å sikre tilpasning til norske forhold
- Påvirke regjeringen til å utvide program for teknologiutvikling til også å omfatte avløp
- Arbeide for en finansieringsordning for overvannshåndtering og avklare ansvar for skader fra avløpsanlegg
- Arbeide for en modernisering av selvkostregelverket slik at det sikrer forutsigbarhet, kostnadseffektivitet og legger til rette for innovasjon og utvikling

Vannbransjen skal ha tilgang til nok og riktig kompetanse. Norsk Vann skal:

- Jobbe for å øke antall personer i vannbransjen med relevant kompetanse
- Påvirke utdanningsstedene til å tydligere markedsføre vann- og avløpsfagene for søkere og studenter
- Fasilitere fag- og erfaringsutveksling gjennom nettverksgrupper, arrangementer og kunnskapsplattformer

- Arbeide for at opplæring og utdanning møter framtidens behov for teoretisk og praktisk vannfaglig kompetanse
- Gjøre Norsk Vanns kurs, verktøy og veiledninger bedre tilgjengelig på hensiktsmessige formater tilpasset ulike aktuelle målgrupper

Vannbransjen skal ha en hensiktsmessig organisering og tilgang til bærekraftige og innovative løsninger.

Norsk Vann skal:

- Synliggjøre fordeler og ulemper ved ulike måter å organisere vann- og avløpstjenestene, både mellom og internt i kommunene
- Stimulere til økt samarbeid mellom kommuner for å sikre effektive og fremtidsrettede løsninger
- Definere felles måleparametere, og videreutvikle bedreVANN som et brukervennlig benchmarkingssystem
- Stimulere til samarbeid om forskning og utvikling, testing og dokumentasjon av nye løsninger, slik at bærekraftige og innovative løsninger tas i bruk
- Fremme bærekraftige vann- og avløpsanlegg av riktig kvalitet, ved å samle krav med tilhørende veiledning i en nasjonal vannstandard

Viktigheten av tjenestene skal være synlige og vannbransjen skal ha et godt omdømme. Norsk Vann skal:

- Bidra til at elever, studenter og andre opplever at vannbransjen er attraktiv som arbeidsplass og karrierevei
- Stimulere til at folkevalgte anerkjenner vann- og avløpstjenestene som kritisk viktig for samfunnsutviklingen, at vann er vårt viktigste næringsmiddel, og utfra dette tilegner seg kunnskap om og forståelse for betydningen av å ivareta tjenestene
- Arbeide for at innbyggere og næringsliv opplever tjenestene som nyttige med høy kvalitet og sikkerhet, som bidrar til bolyst og trivsel, og at de har tillit til at de får det de betaler for
- Sørge for at Norsk Vanns medlemmer, samarbeidspartnere og statlige myndigheter opplever Norsk Vann som en god og troverdig kunnskapsleverandør som fremmer vannbransjens behov på en klar, tydelig og tillitsvekkende måte, og gjennom dette bidrar til godt beslutningsgrunnlag
- Sørge for at Norsk Vanns er det foretrukne kontaktpunkt når media ønsker kunnskap og informasjon om vannbransjen